

▲ ที่ฐานดอกบัวด้านล่างก็มีชายชุดขาวช่วยกัน ปิดกวาด

▲ แยกกันคนละไม้คนละมือ

▲ พวกกันเก็บกวาดก่อนเสร็จภารกิจ

▲ วัดโทไดจิ

กัญญา มัทคุโฮะ

©Japaninfo

"ไดบุทสึ เนะ โอะมิฮุงง"

พิธีชำระล้างปิดกวาดองค์พระไดบุทสึวัดโทไดจิ

เมื่อ ก้าวเท้าเข้าไปในตัวโบสถ์วัดโทไดจิในเช้าวันที่ 7 สิงหาคม ผู้เขียนอดตะลึงกับภาพขององค์พระไดบุทสึที่ตระหง่านอยู่ด้านหน้าไม่ได้ รอบๆ ฐานดอกบัว และที่หน้าตักมีชายในชุดขาวสวมรองเท้าแตะสานด้วยฟางยืนอยู่ราว 20 คน บนเศียรท่านก็มีชายชุดขาว ปีนขึ้นไปปิดกวาดอยู่อีก 3-4 คน และสักพักก็มีรถชักกระเช้าสานด้วยเชือก ด้านในมีชายชุดขาว มือถือไม้พ่นด้วยเศษผ้าขึ้นไปที่บริเวณพระพักตร์อีก 3 กระเช้า กระเช้าตรงกลางมีตัวหนังสือจีนกำกับที่ด้านใต้ และด้านข้างว่า "ชูโอ" ด้านขวาขององค์พระกำกับว่า "นิชิ" และด้านซ้ายกำกับว่า "อิงาชิ" น่าจะเพื่อบอกทิศ และตำแหน่งการทำ ความสะอาดพระพักตร์ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ชักรถไม่สับสน

ไม่เพียงแต่ชายชุดขาวจำนวนราว 120 คนที่เรียงรายในจุดต่างๆ ขององค์พระ และตัวโบสถ์ รวมทั้งประตูเข้าด้านนอกที่ทำให้วัดดูแปลกตาไปกว่าปกติเท่านั้น เวลาที่ชายในกระเช้าใช้เท้าที่มีรองเท้าแตะสานด้วยฟางยันตามพระพักตร์หรือองค์พระ เอาไม้ปิดตามโบหน้า ในรูปมูกู รุหนุ ตามร่องพระเกศที่เป็นดังหอยสังข์ (ระโอะทสึ) ด้วยแล้ว ยิ่งดูเหมือนภาพวาดมากกว่าเหตุการณ์จริง ๆ ตรงหน้าชายชุดขาวในตระกร้านั้นห้อยโหนท่าความสะอาดพระพักตร์เป็นหลัก ราว 30 นาทีก่อนถูกชักลงมาด้านล่าง ปล่อยให้คนอื่น ๆ ทั้งปิดฝุ่นทั้งใช้ผ้าเช็ดขัดตามผิวองค์พระทั้งด้านหน้าด้านหลัง พระหัตถ์ และนิ้วแต่ละนิ้วอย่างบรรจง รวมไปถึงตามร่องหน้าต่าง และส่วนอื่นๆ ใน

▲ รอกเริ่มชักกระเช้าขึ้นไปห้พระพักตร์

▲ เทียบกับพระหัตถ์แล้ว ตัวคนเล็กนิดเดียว

▲ มีคนคอยคุมรอกด้านล่างอีกที

โบสถ์จนถึงราว 9.30 น. ก่อนที่จะมีการซ่อมพ่นน้ำรอบหลังคาโบสถ์ เพื่อป้องกันอัคคีภัย

การทำความสะอาดดังกล่าวได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกวันที่ 7 สิงหาคม หลังปี 1964 เป็นต้นมา เพื่อเตรียมรับพิธีโอบงเมื่อผู้คนพากันมากราบไหว้ และทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ญาติมิตรที่วายชนม์ไป ทั้งนี้เพราะถนนหน้าวัดเป็นถนนทราย ผู้คนที่เข้ามากราบไหว้มักนำเศษทรายติดเท้าเข้ามาด้วย ทางวัดจึงเปลี่ยนจากการทำความสะอาดหนึ่งครั้งในช่วงสมัยของเจ้าอาวาสแต่ละรุ่นมาเป็นทุกปีแทน และแม้ถนนหน้าวัดจะเปลี่ยนมาเป็นพื้นอิฐในปัจจุบันก็ตาม ทางวัดก็ยังคงทำพิธีชำระล้างองค์พระเป็นประจำทุกปีต่อไป

นักท่องเที่ยวทั่วไปสามารถเข้าชมได้เวลา 7.30 น. ไปแล้ว แต่ก่อนหน้านั้น พระสงฆ์ และศิษยานุศิษย์ในชุดขาวจะต้องอาบน้ำชำระร่างกายที่ห้องอาบน้ำ (ยุยะ) ร่วมกันสวดมนต์ในพิธีชักเกวชักิก่อนลงมือทำความสะอาดบนวิหารนั่งพุทโธเสียก่อน คุณน้าวัยราว 80 ปี ท่านหนึ่งที่เดินทางมาจากชิโกกุบอกว่า ปีนี้เป็นปีที่ 10 แล้วที่เขาเดินทางมาร่วมทำความสะอาด “นอกจากจะทำความสะอาดองค์พระแล้ว ยังเป็นการทำความสะอาดจิตใจของตัวเองทุกปีๆ ด้วย” หลัง

เสร็จพิธีคุณน้ากับเพื่อนๆ ก็พากันไปอาบน้ำอาบท่าเปลี่ยนเสื้อผ้ากลับบ้านไป ส่วนองค์พระโคบุตรก็ดูมันวาวสะอาดสะอ้านรอรับผู้คนที่จะมากราบไหว้ในช่วงเทศกาลโอบงระหว่างวันที่ 12-16 สิงหาคมทุกปี

หลวงพ่อบุตรมีชื่อเต็มๆ ว่า “รุชานาบุทสุ” เริ่มลงมือสร้างโดยพระดำรัสของจักรพรรดิโชมุ (ค.ศ.701-756) เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ.745 เริ่มหล่อเมื่อวันที่ 29 กันยายนสองปีถัดมา องค์พระใช้เวลาสร้าง 3 ปี 8 เดือน ตามด้วยพระเกศที่กินเวลาหลักราวหนึ่งปีครึ่งก่อนที่จะชุบองค์พระทั้งองค์ให้งาม จนกระทั่งทำพิธีเบิกเนตรโดยพระบิเฒนาพระสงฆ์จากอินเดียเมื่อวันที่ 9 เมษายน ค.ศ.752 รวมเป็นเวลาเกือบ 7 ปี ตามด้วยการลงมือก่อสร้างโบสถ์ครอบองค์พระในปี 758 ปัจจุบันวัดโทไดจิเป็นศูนย์กลางของวัดพุทธ ในนิกายเคงองชูหรือมหาไวยปริยสูตร และยังขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกอีกด้วย

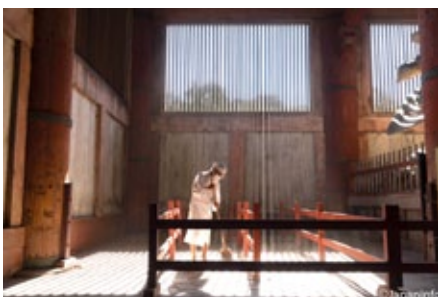
องค์พระโคบุตรจากฐานถึงเศียรสูง 14.98 เมตร ฐานดอกบัวรองด้านล่างสูง 3.04-3.05 เมตร พระกัณฑ์ยาว 2.54 เมตร พระเนตรยาว 1.02 เมตร พระโอษฐ์กว้าง 1.33 เมตร พระหัตถ์ยาว 2.56 เมตร นิ้วกลางยาว 1.08 เมตร ผู้รู้ให้ข้อมูลว่าในอินเดียแหล่งกำเนิด

▲ ศิษยานุศิษย์ของวัดกำลังรอทำความสะอาด

▲ คุณน้าคนนี้เป็นปีที่สิบกว่าแล้ว

▲ แสงสว่างส่องมาจากหน้าต่างด้านข้าง

▲ แยกกันปิดฝุ่นตามตำแหน่งที่แต่ละคนรับผิดชอบ

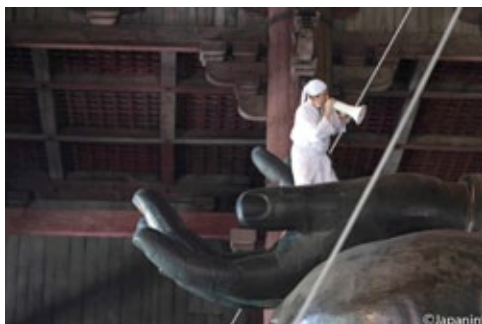
▲ พักราว 30 นาที ก่อนที่จะมีคน มาลัดเช็ดองค์พระอีกรอบ

▲ เพื่อกันไม่ให้ตัวกระแทก องค์พระบาดเจ็บ คนปิดต้อง ใช้เท้ายันที่องค์พระบ่อยๆ

▲ เมื่อเทียบกับขนาดพระ ตัวคนดูเล็กนิดเดียว

▲ ผู้อำนวยการโดยรวม

▲ เหมือนร้านทำเล็บ

พระพุทธศาสนานั้น ไม่มีการสร้างพระพุทธรูปที่สูงใหญ่เกินกว่า 10 เมตร ขึ้นไป แต่กลับพบพระพุทธรูปองค์หีมาในกลุ่มประเทศบนเส้นทางสายไหม ซึ่งสร้างโดยกษัตริย์ที่มั่งคั่งจากการค้าในสมัยนั้นมากมาย ในจีนสมัยศตวรรษที่ 5 ก็มีการสร้างพระพุทธรูปหลายองค์ด้วยกัน

สำหรับพุทธศาสนิกายมหายานปริยสูตรนั้น พระพุทธรูปถือเป็นตัวแทนของจักรวาล เลข 10 เป็นตัวเลขพิเศษที่ขยายครอบคลุมจักรวาลได้ การสร้างองค์พระให้สูงใหญ่ 10 เท่าของขนาดมาตรฐาน (โจรูกุ = 4.85 เมตร) หรือราว 15 เมตร จึงเป็นเสมือนการสร้างจักรวาลที่ไร้ขอบเขต เหตุที่จักรพรรดิโชมุดารัสให้สร้างพระไดบุทซุนนั้นว่ากันว่า เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของประเทศ และผู้คนที่เริ่มคลอนแคลนหลังวิกฤตการณ์ทางสังคมต่างๆ นับตั้งแต่แผ่นดินไหว สุริยุปราคา และการสิ้นพระชนม์ของมกุฎราชกุมารในปี 728 การสิ้นพระชนม์ของเจ้าชายนางายะโอะในปีถัดมา โรคไข้ทรพิษระบาด ในปี 737 และการพยายามโค่นบัลลังก์โดยขุนนางชั้นสูงในเหตุการณ์ “ฟูจิวาระ โนะ อิโระทสึ โนะ ริง” ในปี 740 เป็นต้น

จากข้อมูลในการก่อสร้าง พบว่าผู้คนที่ร่วมบริจาคไม้ก่อสร้าง 51,590 คน แรงงานขนไม้ 1,665,071 คน ผู้คนที่ร่วมบริจาคทอง และทองแดง 372,075 คน แรงงานขนทอง และทองแดง 514,900 คน ทองแดงน้ำหนักรวม 241 ตัน ทองคำเปลว 4,187.14 เรียว ซึ่งเห็นถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และความศรัทธาต่อพุทธศาสนาของผู้คนในเวลานั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อญี่ปุ่นเปลี่ยนแปลงการปกครองในสมัยเฮอัน และในเวลาต่อๆ มา นักบวชปกครองประเทศบางคนก็มองว่าวัดเป็นแหล่งซ่อนสมถ์กำลัง วัดไทโด้จิ จึงถูกเผาเสียหายหลายครั้ง และก็ได้รับการซ่อมแซมฟื้นฟูกลับมาทุกครั้ง องค์พระในปัจจุบันบางส่วนเป็นขององค์เดิมตั้งแต่สมัยนารา บางส่วนมาสร้างใหม่ในสมัยมูโรมาจิ เคียวสร้างในสมัยเอโดะ เมื่อปิดฝุ่นเช็ดล้างให้สะอาดสะอาดอันจะเห็นได้ชัดว่า สีของทองแดงตามองค์พระกับสีของเคียวนั้นต่างกันอย่างชัดเจน แต่ไม่ว่าจะสร้างเมื่อใดองค์พระไดบุทซุก็เป็นร่วมขวัญของผู้คนมากกว่า 15 ศตวรรษ

นักท่องเที่ยวที่จะมาชมพิธี “ไดบุทซุ โนะ โอะมินงุย” สามารถจับรถไฟ Kintetsu Nara Line เทียวแรกในเช้าวันที่ 7 สิงหาคมมาต่อแถวเข้าชมได้ที่หน้าทางเข้าวัดที่จะเปิดให้เข้าเวลา 7.30 น. เป็นต้นไปได้ (ค่าเข้าชม 600 เยน)